

Proiectul PHARE 2006 „Continuarea luptei împotriva corupției”

Componenta 3 - „O mai buna protecție a integrității publice”

GHID PRACTIC

**privind implementarea procedurilor de
management al riscurilor
în instituțiile publice**

2009

CUPRINS

CONTEXT

PARTEA 1: PRINCIPIILE MANAGEMENTULUI RISCURILOR

1. **Introducere**
2. **Declarația și strategia privind politica de management al riscurilor în instituțiile publice**
3. **Obiectivele managementului riscurilor**
4. **Roluri și responsabilități cheie**
5. **Procesul de implementare a managementului riscurilor**
6. **Informare și comunicare**

PARTEA 2: PAȘI PRACTICI ÎN IMPLEMENTAREA MANAGEMENTULUI RISCURILOR

1. **Clarificarea obiectivelor**
2. **Identificarea riscurilor**
3. **Evaluarea riscurilor**
4. **Abordarea riscurilor**
5. **Revizuire și raportare**

ANEXE

CONTEXT

Reducerea vulnerabilității la corupție a fost și va rămâne o prioritate pentru Guvern. Realizarea unei reforme reale prin care administrația publică din țara noastră să se caracterizeze prin profesionalism, transparență, responsabilitate și să se situeze la nivelul standardelor europene reprezintă o prioritate la nivel național.

În vederea realizării obiectivelor propuse și a încadrării în prioritățile stabilite, Ministerul Administrației și Internelor a beneficiat și de sprijinul Proiectului de Twinning PHARE 2006 „Continuarea luptei împotriva corupției în administrația publică” – RO/06/IB/JH/05, proiect prin intermediul căruia s-a realizat și acest ghid practic privind implementarea procedurilor de management al riscurilor în instituțiile publice.

Obiectivul acestui Ghid practic este să asiste instituțiile publice de la nivel central și local în a lupta mai eficient împotriva corupției, prin aplicarea unor proceduri clare de Management al Riscului în cadrul organizațiilor lor, ca parte integrantă a acordurilor de Bună Guvernare.

Managementul riscurilor este recunoscut, în mod explicit, drept unul din elementele esențiale care conduc către o bună guvernare. Constituie activitatea prin care se realizează gestiunea riscurilor într-o organizație.

Scopul general al managementului riscului este acela de a ajuta înțelegerea riscurilor la care este expusă o organizație, astfel încât să poată fi administrate. **În situația de față, scopul managementului riscurilor este de a optimiza expunerea la risc în sensul prevenirii corupției în administrația publică din România. În felul acesta, poate fi obținută prevenirea pierderilor, evitarea amenințărilor grave, iar oportunitățile pot fi exploatate în cunoștință de cauză.**

Realizarea obiectivelor și proiectelor unei organizații presupune identificarea și asumarea unor riscuri multiple, cum ar fi: schimbările de mediu sau interne, conceperea unor strategii nerealiste, erori și omisiuni în proiectare și execuție, etc.

- Managementul riscurilor este un Standard recunoscut (Standardul 11), prevăzut în Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 946/2005 și să analizeze în mod sistematic, cel puțin o dată pe an, riscurile legate de desfășurarea activităților sale,
- să elaboreze planuri adecvate în direcția limitării posibilelor consecințe ale acestor riscuri ,
- să numească responsabili pentru aplicarea planurilor respective,
- managerii să creeze și să mențină sisteme solide de control intern, prin utilizarea unui sistem solid de Management al Riscurilor.

conform căruia, fiecare entitate publică are obligația:

Ghidul este format din 2 părți, pentru a ușura utilizarea, în **Partea 1** tratează principiile și contextul Managementului Riscurilor, iar în **Partea a 2 - a** oferă instrucțiuni practice, pas cu pas, pentru crearea și implementarea procedurilor de Management al Riscurilor pentru lupta împotriva corupției, inclusiv un Registru al Riscurilor.

Prin aplicarea acestor proceduri cuprinse în prezentul ghid, atât conducătorii instituțiilor publice cât și angajații acestora, vor ști:

- să identifice corect riscurile
- să identifice măsuri de contracarare

- să gestioneze eficient riscurile
- să gestioneze situațiile neprevăzute
- să faciliteze realizarea eficientă și eficace a obiectivelor organizației

Respectarea acestor cerințe va ajuta instituțiile publice să fie eficiente, eficace și să ofere servicii publice de calitate, precum și să elimine practicile corupte existente în cadrul acestora. Determinarea de a atinge acest obiectiv reprezintă o parte a eticii profesionale a tuturor funcționarilor publici din România, iar Ghidul de față are menirea de a-i asista în aceste eforturi.

PARTEA 1

PRINCIPIILE ȘI CONTEXTUL MANAGEMENTULUI RISCURILOR

1. INTRODUCERE

Riscul este definit drept probabilitatea ca un eveniment sau o acțiune să afecteze în mod negativ capacitatea instituției de a-și atinge obiectivele și de a-și executa sarcinile cu succes.

Riscul reprezintă incertitudinea în obținerea rezultatelor dorite și trebuie privit ca o combinație între probabilitate și impact.

Această instituție OCPI ALBA se confruntă zilnic cu riscuri provenite din zone variate și diferite domenii, cum ar fi: domeniul finanțelor, reputației, domeniul resurselor umane, informațiilor și inovației. Modul în care vom gestiona și aborda aceste riscuri prezintă o importanță majoră pentru succesul organizațional.

Obiectivele organizației nu se rezumă numai la cele derivate din scopurile pentru care a fost creată. Pentru atingerea scopurilor, instituția OCPI ALBA utilizează resurse, fapt pentru care este necesară definirea unor obiective legate de utilizarea eficientă a acestora și de securitatea activelor.

De asemenea, instituția OCPI ALBA generează și utilizează informații, deci o serie de obiective vizează fiabilitatea informațiilor interne și externe, în cadrul cărora un loc central îl ocupă fiabilitatea informațiilor contabile, deoarece acestea reflectă situația financiară și patrimonială.

Instituția OCPI ALBA își desfășoară activitățile într-un mediu reglementat și, prin urmare, este firesc să-și stabilească obiective legate de conformitatea cu legile, actele normative subsecvențe, regulamentele și politicile interne.

Managementul riscului reprezintă cultura, procesele și structurile orientate către managementul eficient al potențialelor oportunități .

Această instituție OCPI ALBA a dezvoltat o politică și o strategie de management al riscului pentru a-și susține și consolida angajamentul față de reușita misiunii sale, a temelor strategice, a obiectivelor și a țințelor stabilite.

Această politică va fi comunicată membrilor existenți și celor noi ai personalului și altor parteneri de interes, după cum este necesar și va fi evaluată și actualizată în mod regulat, după cum va fi necesar.

DIRECTOR
DORIN Retegan

